

M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April-2026 (As Per Syllabus Year June-2024)
Marketing Research(Ele-3 (New-23))

Time: 2:30 Hours

Marks:70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ માર્કેટિંગ સંશોધનને વ્યાખ્યાયિત કરો. આધુનિક વ્યવસાયિક સંગઠનોમાં તેનો અર્થ, પ્રકૃતિ અને (૨૦) મહત્વ સમજાવો. માર્કેટિંગ સંશોધન વ્યવસ્થાપક નિર્ણય લેવામાં કેવી રીતે સહાય કરે છે તેની ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ માર્કેટિંગ ઇન્ફોર્મેશન સિસ્ટમ (MIS)ની વિભાવના સમજાવો. તેના ઘટકો, કાર્યો, ફાયદા અને મર્યાદાઓનું વર્ણન કરો. MIS માર્કેટિંગ રિસર્ચથી કેવી રીતે અલગ છે?

પ્રશ્ન-૨ પ્રશ્નાવલી તૈયાર કરવાની પ્રક્રિયા સમજાવો. પ્રશ્નાવલી ડિઝાઇનના સિદ્ધાંતો અને ટાળવા માટેની (૨૦) સામાન્ય ભૂલોની ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૨ સંભાવના અને બિન-સંભાવના નમૂના લેવાની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. તેમના ફાયદા, ગેરફાયદા અને ઉપયોગોની તુલના કરો.

પ્રશ્ન-૩ માર્કેટિંગ સંશોધનમાં ડેટા એડિટિંગ, કોડિંગ અને ટેબ્યુલેશનની પ્રક્રિયા સમજાવો. વિશ્લેષણ (૧૫) પહેલાં આ પગલાં શા માટે મહત્વપૂર્ણ છે?

અથવા

પ્રશ્ન-૩ માર્કેટિંગ રિસર્ચ રિપોર્ટ તૈયાર કરવામાં સામેલ પગલાં સમજાવો. સારા રિસર્ચ રિપોર્ટની રચના અને આવશ્યક ઘટકોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૪ માર્કેટિંગ સંશોધનમાં નૈતિક મુદ્દાઓ કયા છે? ઉત્તરદાતાઓ, ગ્રાહકો અને સમાજ પ્રત્યે સંશોધકોની (૧૫) નૈતિક જવાબદારીઓની ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪ ઉત્પાદન સંશોધન અને જાહેરાત સંશોધન વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. તેઓ માર્કેટિંગ સફળતામાં કેવી રીતે ફાળો આપે છે?

ENGLISH VERSION

Que. 1 Define Marketing Research. Explain its meaning, nature, and importance in modern business organizations. Discuss how marketing research supports managerial decision-making. (20)

OR

Que. 1 Explain the concept of Marketing Information System (MIS). Describe its components, functions, advantages, and limitations. How is MIS different from Marketing Research?

Que. 2 Explain the process of Questionnaire Preparation. Discuss the principles of questionnaire design and common errors to avoid. (20)

OR

Que. 2 Discuss Probability and Non-Probability Sampling Methods. Compare their advantages, disadvantages, and applications.

Que. 3 Explain the process of data editing, coding, and tabulation in marketing research. Why are these steps important before analysis? (15)

OR

Que. 3 Explain the steps involved in Marketing Research Report Preparation. Discuss the structure and essential components of a good research report.

Que. 4 What are the ethical issues in Marketing Research? Discuss the ethical responsibilities of researchers towards respondents, clients, and society. (15)

OR

Que. 4 Explain the relationship between product research and advertising research. How do they contribute to marketing success?
